

LIGESTILLINGSVURDERING AF LOVFORSLAG

Februar 2017

J.nr. 2016-8386

L147

Forslag til lov om ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. (Ændrede regler om meddelelse om ret til folkepension, opsat pension mv)

Myndighed/Afsender	Beskæftigelsesministeriet
Lovens ikrafttrædelsesdato	1. juli 2017
Kontaktperson	Elisabeth Pilegaard
Telefon	72 21 76 77
E-mail	epi@star.dk

Baggrund for loven

Ændrede regler om meddelelse om ret til folkepension, herunder opsat pension

Med den nugældende retstilstand er der uklarhed om, hvem der skal have meddelelse om ret til folkepension ved fast bopæl i udlandet. Der kan fx være spørgsmål om, hvorvidt der skal foreligge en vis sandsynlighed for, at den pågældende vil være berettiget til folkepension, og der kan være tilfælde, hvor det er umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at finde frem til den pågældendes adresse.

Efter regeringens opfattelse er der behov for en klar retstilstand. Desuden er det regeringens opfattelse, at pligten til at sende skriftlige meddelelser om muligheden for at søge folkepension, som blev indført i loven i 1978, ikke længere er tidsvarende.

Den særlige meddelelsespligt på folkepensionsområdet medfører administrative og økonomiske omkostninger for Udbetaling Danmark, og ordningen er vanskelig at forsvare i en tid, hvor der er mange andre muligheder for at holde sig orienteret om retten til folkepension og for at modtage vejledning.

For at undgå unødigt bureaukrati og for at klargøre retstilstanden på området foreslår regeringen at ophæve pligten til at sende meddelelse om ret til folkepension i rimelig tid, inden den pågældende når pensionsalderen. Det er alene folkepensionsalderen, der er afgørende for, hvornår den enkelte kan indgive ansøgning om folkepension – dvs. der er tale om enkle regler, hvorved alle fortsat har mulighed for at indgive en ansøgning og overgå rettidigt til folkepension.

I tilknytning hertil foreslås det, at Udbetaling Danmark heller ikke skal udsende oplysninger om muligheden for at opsætte folkepensionen. I stedet foreslås reglerne om opsat pension forbedret, således at der vil kunne ydes opsat pension med tilbagevirkende kraft til de folkepensionister, som har opfyldt beskæftigelseskravet.

Borgerne, der arbejder i tilstrækkeligt omfang, kan efter forslaget nøjes med at indgive ansøgning om opsat pension, når de rent faktisk ønsker at overgå til folkepension.

Udbetaling Danmark udbetaler folkepension månedsvis bagud fra den 1. i måneden efter, at der er ansøgt om folkepension, og lovens betingelser er opfyldt.

I tilknytning til forslaget om at ophæve meddeleelsespligten foreslås, at folkepensionen kan udbetales med tilbagevirkende kraft fra den 1. i måneden efter opnåelse af folkepensionsalderen, hvis ansøgning om folkepension er modtaget i Udbetaling Danmark senest den 10. i den tredje måned efter opnåelse af folkepensionsalderen. Herved vil den person, der, ved første mulige udbetaling af folkepension, konstaterer, at der ikke automatisk udbetales folkepension, kunne nå at indgive ansøgning herom og få udbetalt folkepension med virkning fra den 1. i måneden efter opnåelse af folkepensionsalderen.

Præcisering af reglerne om den periodemæssige opgørelse af indtægtsgrundlaget
Social pension beregnes på grundlag af den skattemæssige forskudsopgørelse og årsopgørelse. Hvis der skal der ske en periodisering af indtægtsgrundlaget over kalenderåret, henføres indkomster, der indgår i indkomstregisteret, til den måned, som de i indkomstregistret skattemæssigt henføres til. Indkomster, der ikke indgår i indkomstregisteret, forudsættes ligeligt fordelte over kalenderåret.

Det er forudsat, men ikke eksplicit anført i lov om social pension, at opgørelsen af indtægtsgrundlaget for beregning af social pension skal baseres på skattemåned, dvs. den måned indkomsten skattemæssigt henføres til. Dette er typisk den måned, hvor indkomsten er til disposition og ikke fx den periode, som indtægten vedrører. De administrative gevinster m.v. ved kalenderårsmodellen ville blive væsentligt reduceret, hvis der ikke var denne forudsatte tætte sammenhæng mellem indkomst-opgørelsen til brug for beregning af skat og social pension. Det foreslås derfor i loven præciseret, at de enkelte indkomster i indtægtsgrundlaget for social pension henføres til den måned og det år, som de skattemæssigt henføres til.

Præcisering af reglerne om omregning og efterregulering af pension
Ved lov nr. 574 af 10. juni 2014 om anvendelse af indkomstregisteret ved indtægtsregulering af social pension og boligstøtte m.v. blev der med virkning for 2015 indført nye regler om beregning af social pension (kalenderårsmodellen). Lovens hovedformål var at effektivisere og forenkle ydelsesadministrationen, at forbedre mulighederne for digital selvbetjening og at muliggøre en mere præcis og korrekt indtægtsregulering af social pension.

Det har vist sig, at der er usikkerhed med hensyn til, om de gældende bestemmelser i § 42 i lov om social pension om tilbagebetaling af pension, hvis en pensionist har tilsidesat sin oplysningspligt eller i øvrigt mod bedre vidende uberettiget har modtaget pension, finder anvendelse i forbindelse med omregning af pensionen i løbet af kalenderåret, og ved den årlige endelige efterregulering af pensionen for det forudgående kalenderår. Det foreslås præciseret i loven, at § 42 ikke finder anvendelse med mindre, der er tale om omregning og efterregulering på grund af ændringer af personlige forhold.

Lovforslagets formål

Formålet med lovforslaget er at klargøre retstilstanden og undgå unødigt bureaukrati i forhold til Udbetaling Danmarks pligt efter gældende regler til at sende meddelelse om ret til folkepension - herunder oplyse om muligheden for at opsætte folkepension, i rimelig tid, inden den pågældende når folkepensionsalderen. Herudover forbedres reglerne om opsat pension, og der gives mulig for folkepension med tilbagevirkende kraft i en kort periode efter opnåelse af folkepensionsalder. Endelig præciseres regler om den periodemæssige opgørelse af indtægtsgrundlaget og reglerne om omregning og efterregulering af pension.

Den primære målgruppe for lovforslaget

Målgruppen for lovforslaget er:

- Alle borgere, der når folkepensionsalderen fra den 1. september 2017, og skal søge om folkepension eller opsat pension
- Alle borgere, der modtager pension, ift. reglerne for omregning og efterregulering.

De sekundære målgrupper for lovforslaget

De sekundære målgrupper for lovforslaget er:

- Kommuner
- Udbetaling Danmark

Samlet vurdering

Lovforslaget er i forhold til målgruppen kønsneutralt.

Lovforslaget påvirker således ikke eksisterende forskelle eller rettigheder. Forslaget påvirker således ikke de strukturer, der stiller mænd og kvinder forskelligt.

Det skønnes derfor, at det ikke vil være nødvendigt at gennemføre en egentlig vurdering af de ligestillingsmæssige konsekvenser af lovforslaget.